

Študijný odbor: VEREJNÉ ZDRAVOTNÍCTVO

Štátna záverečná skúška (XVZb38) – bakalársky stupeň štúdia

1.
a) Rizikové faktory zdravotného stavu v populácii , ktoré súvisia so životným štýlom charakteristiky, asociácie, intervencie a ich hodnotenie, situácia v SR a EU Nemocničné infekcie a ochorenia spojené s výkonom zdravotníckej starostlivosti
b) Preventívne pracovné lekárstvo – definícia PPL, zdravie pri práci, ochrana a podpora zdravia, prevencia profesionálnych poškodení zdravia, človek v pracovnom prostredí)
c) Orgány verejného zdravotníctva v Slovenskej republike Úlohy Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pri ochrane verejného zdravia Úlohy Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ochrane verejného zdravia
2.
a) Fajčenie – tabakizmus – charakteristiky, následky na zdravie jednotlivca a populácie, stav v SR a EU, hodnotenie, meranie u jednotlivca a populácie, intervencie a meranie ich efektivity, legislatívne normy Tropické infekcie – rozdelenie, vznik, rozšírenie v populácii, zdroje informácií, skrining, prevencia, opatrenia proti vzniku a nárastu ochorení
b) Klinické pracovné lekárstvo – Choroba z povolania – postup pri podozrení na CHzP, zoznamy CHzP, Hlásenie CHzP, Odškodňovanie CHzP)
c) Úlohy Regionálnych úradov verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ochrane verejného zdravia Pôsobnosť orgánov verejného zdravotníctva mimo rezortu zdravotníctva Úlohy orgánov verejného zdravotníctva na úseku prevencie ochorení a iných porúch zdravia
3.
a) Znížená fyzická aktivita a jej dôsledky pre zdravie jednotlivca a populácie – charakteristiky, možné zdravotné efekty, hodnotenie, meranie u jednotlivca a populácie, intervencie a meranie ich efektivity, situácia v SR a v EU Špecifiká a možnosti programu R a EXCEL v epidemiologických štúdiách – porovnanie výhod, nevýhod, ponuka funkcií a štatistických metód
b) Ergonómia a požiadavky na ochranu zdravia pri práci so zobrazovacou jednotkou – Význam aplikácií ergonómie v praxi, NV SR 276/2006 Z.z.)
c) Štátna politika zdravia a podpora zdravia na Slovensku (Zdravie 21)

4.

- a) **Alkohol, legálne a nelegálne drogy a ich vplyv na zdravie jednotlivca a populačných skupín** – charakteristiky, možné zdravotné efekty, hodnotenie, meranie u jednotlivca a populácie, intervencie a meranie ich efektivity, vzdelávanie, situácia v SR a v EU
Spôsoby zberu údajov v populácii so zameraním na dotazníkové metódy – rôzne spôsoby zberu údajov, dotazníkové metódy, výhody a nevýhody jednotlivých prístupov, dotazník a jeho náležitosti, práca s dotazníkom
- b) **Poruchy príjmu potravy na psychogénnom základe** – príčiny, anorexia, bulímia, orthorexia, bigorexia, drunkorexia
- c) **Hodnotenie zdravotných rizík a kategorizácia prác.** Povinnosti zamestnávateľa pri zabezpečení ochrany zdravia pri práci pre svojich zamestnancov

5.

- a) **Psycho-sociálne rizikové faktory pre zdravie jednotlivca a populačných skupín.** Zdravie znevýhodnených skupín. Sociálna podpora a možnosti zníženia účinku psycho-sociálnych rizikových faktorov, asociácie, intervencie a ich hodnotenie. Nerovnosti v úrovni zdravia v SR a v EU.
Popisné štatistické miery centrálnej tendencie a rozptylu. Ich použitie a interpretácia.
- b) **Bezpečnosť potravín** – Biela kniha o bezpečnosti potravín, zákon o potravinách č. 42/2013 Z.z., Nariadenie (ES) č. 178/2002, hygienický balíček, EFSA, RASFF
- c) **Pracovná zdravotná služba, zákonné vymedzenie, úlohy, podrobnosti o tíme**

6.

- a) **Genetické a biologické rizikové faktory pre zdravie jednotlivca a populačných skupín** – charakteristiky, klinické prejavy, hodnotenie, meranie u jednotlivca a populácie, intervencie a meranie ich efektivity, situácia v SR a v EU
Diabetes mellitus a jeho dôsledky pre zdravie populačných skupín – rozdelenie, rizikové faktory, rozšírenie v populácii Slovenska a v EU, meranie, zdroje informácií, skrining, prevencia
- b) **Aditíva** – rozdelenie, význam, ADI Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 zo 16. decembra 2008 o prídavných látkach v potravinách., cudzorodé látky – rozdelenie
- c) **Povinnosti fyzických osôb** vo vzťahu k ochrane, podpore a rozvoju verejného zdravia
Povinnosti fyzických osôb-podnikateľov a právnických osôb vo vzťahu k ochrane, podpore a rozvoju verejného zdravia

7.

- a) **Kardiovaskulárne ochorenia a ich dôsledky pre zdravie populačných skupín** – rozdelenie, rizikové faktory, rozšírenie v populácii Slovenska a EÚ, meranie ich rizika, zdroje informácií, skrining, prevencia, intervencie proti vzniku a nárastu ochorení
Ukazovatele zdravotného stavu populácie a ich interpretácia – ukazovatele narodenia, úmrtí, ochorení a ich vzájomné vzťahy
- b) **Hygiena výchovno-vzdelávacieho procesu a školská zrelosť** – výchovná a pedagogická činnosť, režim dňa – dynamický stereotyp, pobyt vonku, voľný čas, školská zrelosť – telesná, rozumová, citová, sociálna
- c) **Výkon štátneho zdravotného dozoru a oprávnenia osôb, ktoré ho vykonávajú**
Priestupky a iné správne delikty, náhrada nákladov spojených s výkonom štátneho zdravotného dozoru

8.

- a) **Onkologické ochorenia** – rozdelenie, rizikové faktory, rozšírenie v populácii Slovenska a vo svete, meranie ich rizika, zdroje informácií, skrining, prevencia, intervencie proti vzniku a nárastu onkologických ochorení
Zdroje údajov pre tvorbu národných politík zdravia – Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI), Databáza WHO Health For All (HFA), iné
- b) **Racionálna, alternatívna výživa a poruchy výživy** – zásady správnej výživy, vegetariánsko, makrobiotika
- c) **Hygienické požiadavky na výstavbu a prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany a podpory zdravia pacientov a zdravotníckych pracovníkov**, Projekt WHO „Zdravie podporujúce nemocnice“ (NV SR 553/2007 Z.z.)

9.

- a) **Chronické respiračné ochorenia** – charakteristiky, rizikové faktory, hodnotenie, meranie u jednotlivca a populácie, intervencie a meranie ich efektivity
Cielené programy a projekty v epidemiológii a verejnom zdravotníctve
- b) **Chemické faktory v pracovnom prostredí** – charakteristika, cesty vstupu do organizmu, biotransformácia a vylučovanie, účinky na organizmus, limity, profesie s možnou expozíciou, preventívne opatrenia, BET – biologické expozičné testy, odber materiálu, KBÚ – karty bezpečnostných údajov
- c) **Hygienické požiadavky na zariadenia pre deti a mládež**, požiadavky na organizovanie zotavovacích podujatí pre deti a mládež (Vyhláška MZ SR č. 526/2007 Z. z.) a na prevádzku pieskovísk (Vyhláška MZ SR č. 521/2007)

10.

- a) **Úrazy** – rozdelenie, rizikové faktory, rozšírenie v populácii Slovenska a vo svete, meranie ich rizika, zdroje informácií, skrining, prevencia, intervencie proti vzniku a nárastu úrazov
Varovné známky duševného ochorenia, najčastejšie sa vyskytujúce duševné poruchy a ich príznaky, liečba duševných porúch
- b) **Biologické faktory v pracovnom prostredí** – charakteristika, jednotky, metódy objektivizácie, limity, účinky na zdravie, epidemiológia poškodení zdravia, profesie s možnou expozíciou, preventívne opatrenia
- c) **Hygienické požiadavky na pracovné prostredie**, výstavbu a prevádzku pracovísk z hľadiska ochrany a podpory zdravia (NV SR 391/2006 Z.z)

11.

- a) **Osteoporóza a iné ochorenia pohybového aparátu** – rozdelenie, rizikové faktory, rozšírenie v populácii Slovenska a vo svete, meranie ich rizika, zdroje informácií, skrining, prevencia, intervencie proti vzniku a nárastu ochorení
Skrining a jeho využitie vo verejnom zdravotníctve – ciele skriningu, metódy, výsledky
- b) **Fyziológia a psychológia práce** – význam, využitie v praxi, metódy hodnotenia fyzickej a psychickej záťaže
- c) **Výkon štátneho zdravotného dozoru v súlade so zákonom o pohrebníctve**

12.

- a) **Environmentálne rizikové faktory** – charakteristiky, hodnotenie, meranie u jednotlivca a populácie, intervencie a meranie ich efektivity
Neprenosné ochorenia tráviaceho systému (vred žalúdka, dyspepsia a pod.) – rozdelenie, rizikové faktory, rozšírenie v populácii Slovenska a vo svete, meranie ich rizika, zdroje informácií, skrining, prevencia, intervencie proti vzniku a nárastu ochorení
- b) **Rast a vývoj dieťaťa** – rast – vonkajšie a vnútorné faktory, vývoj dieťaťa – pohybový, psychický a sociálny
- c) **Biologické a genetické determinanty** a ich dopady na zdravie
Behaviorálne determinanty – životný štýl a jeho dopady na zdravie
Životné a pracovné prostredie ako determinant zdravia
Socioekonomické determinanty a ich dopad na zdravie
Poskytovanie zdravotnej starostlivosti ako determinant zdravia

13.

- a) **Duševné zdravie** – determinanty duševného zdravia, úrovne pôsobenia, neurobiológia: mozog a neurotransmitery, mechanizmu pôsobenia stresu, krátkodobé a dlhodobé účinky stresu na organizmus
Epidemický proces – znaky, základné podmienky
- b) **Environmentálna politika štátu; vládne vyhlásenie** – situácia v ostatných rokoch, vládne vyhlásenie, environmentálna politika štátu
- c) **Prostriedky IKT** a využitie informatizácie zdravotníctva u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, zdravotných poisťovní a v rezorte zdravotníctva.
eHealth, ako súčasť zdravotnej výchovy obyvateľstva, informovania o zdravotných otázkach a podpory informatizácie zdravotníctva.

14.

- a) **Pohlavne prenosné ochorenia** – rozdelenie, rizikové faktory, rozšírenie v populácii Slovenska a vo svete, meranie ich rizika, zdroje informácií, skrining, prevencia, opatrenia proti vzniku a nárastu ochorení
Projekt, zásady a náležitosti tvorby projektov, hodnotenie výsledkov projektov
- b) **Mikronutrienty** – Význam, delenie makroelementy, mikroelementy, stopové prvky, vitamíny delenie
- c) **Slovenské databázy demografie a zdravotníckej štatistiky**, ich využitie, typy dostupných údajov (Štatistický úrad SR, Epis, ročenka NCZI Zdravotníctvo, Iné publikácie NCZI, registre, špeciálne sledovania)
Zahraničné databázy demografie a zdravotníckej štatistiky, ich využitie, typy dostupných údajov (Eurostat, HFA-DB, WHO databázy)
Literárne databázy (Scopus, Knovel, PubMed), ich využitie, typy dostupných údajov

15.

- a) **Črevné infekcia a parazity** – rozdelenie, vznik, rozšírenie v populácii Slovenska a vo svete, meranie ich rizika, zdroje informácií, skrining, prevencia, opatrenia proti vzniku a nárastu ochorení
Epidemiologické štúdie – význam, ciele a rozdelenie, ich využitie
- b) **Makronutrienty** – význam, zdroj, odporúčané denné dávky
- c) **Projekty podpory zdravia**, zdravotná výchova na Slovensku a vo svete (zdravotná výchova na školách a na pracovisku)

16.

- a) **Respiračné infekcie** – rozdelenie, vznik, rozšírenie v populácii Slovenska a vo svete, meranie ich rizika, zdroje informácií, skrining, prevencia, opatrenia proti vzniku a nárastu ochorení
Imunizácia, imunizačný program, náplň a ciele
- b) **Zložky životného prostredia** – Voda, pôda, vzduch – charakteristika, rozdelenie, význam, ukazovatele, limity, zdravotné riziká
- c) **Posudková a poradenská činnosť orgánov verejného zdravotníctva**
Správny poriadok (Čo je podanie? Začiatok a koniec správneho konania. Lehoty pre vybavenie podania.)

17.

- a) **Infekcie prenosné krvou** – rozdelenie, vznik, rozšírenie v populácii Slovenska a vo svete, meranie ich rizika, zdroje informácií, skrining, prevencia, opatrenia proti vzniku a nárastu ochorení
WHO – Globálna stratégia pre výživu, telesný pohyb a zdravie, chronické choroby
- b) **Globálne otepľovanie** – jeho príčiny a dopady na zdravie obyvateľov)
- c) **Osvedčenia o odbornej spôsobilosti** (Vydávanie osvedčení. Činnosti, pre ktoré sa vydávajú. Komisie na preskúšavanie odbornej spôsobilosti)

18.

- a) **Infekcie kože a slizníc** – rozdelenie, vznik, rozšírenie v populácii Slovenska a vo svete, meranie ich rizika, zdroje informácií, skrining, prevencia, opatrenia proti vzniku a nárastu ochorení
Surveillance chorôb v populácii – cieľ, význam, praktické využitie v epidemiológii a verejnom zdravotníctve
- b) **Odpady a odpadové hospodárstvo** – definícia, rozdelenie, manipulácia a nakladanie s odpadmi, ich spracovávanie, Bazilejský dohovor
- c) **Hygienické požiadavky na kontrolu kvality pitnej vody**
Hygienické požiadavky na kontrolu kvality vody na kúpanie, prírodné kúpaliská a umelé kúpaliská

19.

- a) **Metódy štúdia príčin ochorení v populácii** – rozdiely štúdia infekčných a neinfekčných ochorení, Kochove kritériá, mnohopríčinnosť, deterministický a stochastický charakter príčinnosti
Pozorovacie epidemiologické štúdie – význam, ciele a rozdelenie, ich využitie
- b) **Výživa a zdravie** – NPPZ, WHO – globálna stratégia pre výživu, telesný pohyb a zdravie, OVD – energetická a biologická hodnota potravín, výživa a civilizačné ochorenia
- c) **Hygienické požiadavky na vnútorné prostredie budov**, byty nižšieho štandardu a ubytovacie zariadenia (NV SR 259/2008 Z.z.)

20.

- a) **Kvantitatívne vyjadrenie rizika vzniku ochorenia** – relatívne riziko, Odds Ratio, Atributívne riziko
Ochorenia preventabilné vakcináciou – rozdelenie, vznik, rozšírenie v populácii, zdroje informácií, prevencia
- b) **Výživa detí a mládeže** – výživa v jednotlivých vekových obdobiach (novorodencov, dojčiat, detí v predškolskom a školskom veku)
- c) **Hygienické požiadavky na telovýchovno-športové zariadenia**
(Vyhláška MZ SR č. 525/2007)

21.

- a) **Infekcie prenášané potravinami** – rozdelenie, rizikové faktory, rozšírenie v populácii Slovenska a vo svete, meranie ich rizika, zdroje informácií, skrining, prevencia, opatrenia proti vzniku a nárastu ochorení, mikrobiologické riziko potravín – alimentárne nákazy
Epidemiológia ako vedný odbor a služba ochrany zdravia – definícia, ciele, prostriedky, vymedzenie oproti iným disciplinám, postavenie a organizácia vo verejnom zdravotníctve
- b) **Fyzikálne faktory v pracovnom prostredí**
(IŽ a NŽ, lasery, elektrické, magnetické a elektromagnetické polia, hluk, vibrácie, tepelno-vlhkostná mikroklima, aerosóly – charakteristika, jednotky, metódy objektivizácie, limity, účinky na zdravie, epidemiológia poškodení zdravia, profesie s možnou expozíciou, preventívne opatrenia)
- c) **Hygienické požiadavky na zariadenia starostlivosti o ľudské telo**